

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XVI. Quis summus & vltimus Omnium est in Ecclesia quaestionum Iudex?
An S. Scriptura?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

ret in ead salutem necessaria: Ioan. 16. *Cum venerit ille Sp. Veritatis, docebit vos omnem veritatem*, Luc. 22. *Rogavi, ut non deficiat fides tua.* 2. Quia in naturaliter necessariis nunquam deficit Deus: ergo minus in supernaturalibus. 3. Quia sequeretur etiam errare Papam in fide posse. Fides enim docet omnem Virtutem.

QVÆSTIO XV.

Quæ obiciuntur contra infallibilem firmitatem Papalem?

LV THERANI, itemque CALVINIANI, cæterique certatim, iunctim, ac mixtim in vnam feruntur ac rapiunt Papæ infallibilitatem. Plaustra iaciunt conuictorum, calumniarum, & mendaciorum. Potissimum tamen, quibus pugnant, Ratio est, & Historia.

I. EX RATIONE. 1. Canones docent, Papam non posse iudicari, nisi à fide deuiet: ergo potest deniare.

A T, ij loquuntur de errore personali; non de Iudiciali.

2. Si solius Papæ sit iudicium infall. ergo nil opus Conciliis.

A T, Non debet Media negligere Papæ ordinaria.

3. Cyprianus de Rebaptizandis hæreticis sentit contra Papæ sententiam.

A T, hæc solum fuit comminatoria, patet ex Aug. Vincentio. A peccato tamen ægrè excusatur Sanctus Cyprianus.

4. Conc. Africanum dicit, Concilium prouinciale minus posse errare, quam Papam.

A T, in iudicio Facti particularis; non autem Fidei.

5. Nilus a't. Potest Papa labi in alia vi-

tia: ergo & in hæresin: vt qui, Tit. 1. *Constitentur se nosse Deum, factis autem negant.*

A T, totum id ex natura, qua homo, potest Papa: ex gratia autem Assistentiæ S. Spiritus non potest in fide errare, nisi vitiosissimus foret.

II. EX HISTORIA congeruntur ab Lutheranis, & Calvin. &c. in Pontifices cum plures multa errata, peccata, &c. sed mendacia; quæ videre est apud Bellarmin. libr. 4. de Pontific. cap. 8. 9. &c. vsque ad 15.

QVÆSTIO XVI.

Quis Summus & vltimus omnium in Ecclesia questionum Iudex? An Scriptura?

LV THERANI, CALVINIANIQUE, omnes Verbum Scriptum. conclamant; penetrantque altius, ad vsque *Interni spiritus sui cuiusq. Critirium*: quin in cælum os ponunt, ac Vltimum in terris Iudicem **D E V M** esse vociferantur. Vide in *Luthero-calvinist. part. 1. quest. 2.* Quibus huc eorum aditæ firmamenta; Sed infirmata in Colloquio Ratisbonensi, Anno M. DC. I.

I. O B I E. Id vnicum solum est norma Iudexque, quod nec Additionem patitur, nec Detractionem (nisi à Deo) rerum pertinentium ad Religionem: Tale est Verbum Scriptum: Cui superadditas Traditiones nullas habuere Iudæi.

R E S P. Contrariam Scripturæ Traditionem nullam, concedo: at Consentaneam; nego. Nam ad Pentateuchum additus est Iosue, cæterique libri & Prophetæ de rebus religionis. Præter quæ Scripta habuerunt Traditiones: Vt remedium peccati originalis pro foemineo sexu, pro infantibus ante octauum præceptis circumcisioni; Item libros Moy.

Moyſis eſſe Moyſis : Et Sacerdotes legem explicabant iuxta literam ſcriptam, ſed & iuxta ſenſum traditum : illa, non hic, conſtabat cunctis.

II. OBIEC. Dominus, *Matth. 23.* iuſſit caueri Pharifæos.

AT, quoad Mores, non Doctrinam,

2. Sacerdotes malierant.

AT, quoad Mores : nec omnes.

3. Caiphas errauit Pontifex, cum toto Synedrio.

AT, ſub paſſionem Chriſti expirabat illius Pontificatus : quòd Chriſtus eſſet verus Pontifex : alioquin Caiphas fuiſſet ſupra Chriſtum. Neque omnem poteſtatem amiſerat, ſed Summã ; hic prophetauit : *Melius eſt vnum. &c.* Vnde Aaronicum Sacerdotium durabat adhuc ſecundum quid.

4. Aaron Pont. errauit vitulum conſtituendo. &c.

AT, peccauit vi coactus permittendo Vitulum ; non definiendo. Summum tamen Sacerdotium erat in Moyſe, qui Aaronem conſecrarat vt Sacrificaret : Et verò etiam Moyſes ſacrificauit *Exod. 29.* Itaque in hoc Summus erat Magiſtratus Eccleſiaſticus & Politicus. Aaron tamen Summus dicitur reſpectu Suſſeſſorum, quorum primus erat : ſicut Petrus poſt Chriſtum primus & Summus ſequentium.

5. VRIAS Pontifex commiſit idololatriam aram renouando.

AT, error erat Facti, non Doctrinæ definiens. Item erat perſonæ, non officii, aut Iudicii. Neque hoc implicat.

6. *Ieremia 6.* Omnes Sacerdotes errarunt.

AT, non vniuerſaliter accipi debet ſemper, quod ſonat vniuerſaliter.

7. Exempla Principum ſunt, qui ſuas reformationes inſtituerunt ſecundum Verbum Scriptum, vti normam.

AT, fuit id eis norma ; principalis ; ſed non ſola.

8. Deus punit omnes, qui à Scripto Verbo, quacunque intentione & modo, recedebant : ergo ſolum eſt norma : Ob tranſgreſſionem verò legis non Scriptæ nemo punitus vnquam eſt.

AT, illi puniti ſunt in actis ſuis Diſſentaneis à Scriptura. Alterum eſt falſum. Nam ante Moyſen per 2000. annos nulla fuit Lex Scripta : Item. Inter Gentiles ab Orbe Cond. ad vſque Chriſtum fuit Eccleſia Dei aliqua ; Lex autem ſcripta nulla : Vtrobique tamen puniti ſunt tranſgreſſores. Item, *3. Reg. 13.* Panes propoſitionis comedens punitur : non tamen in legem Scriptam peccarat. Item, Rechabita traditam à Patre, non ſcriptam legem tranſgredi verentur. Item, Non omnia dogmata poſſunt è S. Scriptura deduci euidenter, remota Eccleſiæ Autoritate. Hinc, *Eph. 5.* dicitur, *Super adificati ſuper fundamentum Apoſtolorum : non, ſuper Scripta Apoſtolorum ; Adæquatam verò Eccleſiæ fundamentum eſt, Vox Apoſtolica docens.* *Matth. 28.* *Docete eos ſeruare omnia, quæ præcepi :* Reſtate : Sed non ſola : nam ea etiam, quæ docturus erat Sp. Sanctus. Si enim in Eccleſia eſſe debet ad quem offenſæ referantur ; quanto magis ad quem res Fidei ? Et teſtatori licet viuâ voce ad Scriptum teſtamentum addere : ſic & Apoſtoliſ, ſicut acceperunt, licet tradere voce viuâ.

9. *Gal. 1.* *Si quis prædicauerit Euangelium aliud præter id. &c.* Y 2 AT,

AT, Aliud non sunt Traditiones illi consentaneæ. Et ibi $\pi\delta\mu\alpha$ significat *Contra*, sic Patres, uti Rom. ult. *præter doctrinam*. Sic Erasmus.

10. Deut. 17. dicuntur IVXTA LEGEM docentes audiendi; non *extra*, vel *præter* eam: Et ibidem solum de politicis agitur.

AT, & Iuristæ *juxta Legem* decidunt, quando casum in Lege non expressum definiunt. *Juxta* enim denotat *Consentaneum* quid Legi, non *Dissentaneum*. Et ibi est mentio de omnibus causis: nam generaliter dicitur, *Inter causam & non causam*.

Quid quod Traditio sit Lex in cordibus scripta? Quod Deut. 4. 5. 12. dicta, non sunt ad scripta solum præcepta restringenda? quia Deus ait, *Nil addes ad ea que Dixi, non qua Scripsi*. Non dicitur, *Hoc tantum fac quod scribo; sed quod præcipio tibi*. *Omnis itaque scripta doctrina est utilis*, 2. Tim. 3. *ut perfectus sis homo*: Sed non sola est Sufficiens. Non igitur sola Scriptura omnium esse controuersiarum Iudex sufficiens potest.

Q V Æ S T I O XVII.

*Iudex Summus & in terris ultimus
controuersiarum per Ecclesiam
an Papa?*

LUTHERANI & CALVINIANI quæ effutiant, quæstio præcedens aperuit: & patet in *Lutherocalis* p. 1. q. 4.

SVASORIAS eorum Instantias nostris probationibus hic subiiciam. Alias repete *ex part. 1. q. 4.*

AUTOR. Scripturam per se solam esse omnium Contr. Iudicem Non posse sic DOCEO. I. In omni Rep. benè ordinata Iudex est necessarius præter

Legem Scriptam: Sed Ecclesia est non minus benè ordinata, quam vlla sit Politia. Ergo. Iudex verò est ideo necessarius, qui litem cognoscat; Legem explicans declaret sententiã latã; contemtores sententiæ compellat. At hæc Scriptura per se non potest; quia non audit per se.

1. DICUNT. Audit Deus per Ministros; compellit per pium Magistratum. Ministerium est custos tabulæ, informans interpretando; non dominans conscientis prætorie pronunciando: Nec habens absolutam, sed restrictam ad Verbum Scriptum, potestatem interpretandi: Et quam diu sequitur illud, tam diu est infallibilis interpretatio.

AUTOR. Ecce; Ergo Scriptura per se non esse potest Iudex; sed opus habet Ministerio interpretis. At huic non in omni controuersia Scripturam aliam Scriptura suppeditat; imò de aliquibus controuersis nulla vsquam est Scriptura: ut infra patebit. Quin & inter ipsos interpretes quandoque cooritur controuersia: quis definiet? Non Deus; quia inuisibilis: Non Scriptura; quia vel dubia est interpretibus, vel nulla suppetit: Non Ministri; quia dissentiant in sensu. Ergo alio opus Iudice infallibili, visibili, audibili. Vbi autem Iudex est fallibilis, ibi potest populus errare, errante Iudice. Imò debet errare: quia in re dubia tenetur populus, deposito dubio, sequi Magistratum: cætro qui foret is Iudex sui Magistratus, & supra hunc. quod absurdum.

2. DICUNT. Non tenetur populus sequi Magistratum: quia hic non respondebit pro eo.

AUTOR. At, *obedite præpositis vestris*, Heb. 13. *& subiaccete eis: ipsi enim peruigilant*